

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C267 – BUI14**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 22 juni 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een grootscheepse oefening van de Franse politie tegen fictieve Vlaamse extremisten	
Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een simulatieoefening door de speciale interventie-eenheden van de Franse politie	3
Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de nieuwe strategie van focuslanden door Flanders Investment & Trade (F.I.T.)	
Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de recente groepszakenreis naar Turkije onder leiding van de minister-president	6
Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de steun van de Vlaamse Regering aan het Israëliësche Peres Center for Peace	11

■

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een grootscheepse oefening van de Franse politie tegen fictieve Vlaamse extremisten

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een simulatieoefening door de speciale interventie-eenheden van de Franse politie

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, begin juni hielden de speciale interventie-eenheden van de Franse politie, de Groupes d'Intervention de la Police Nationale (GIPN), een grootscheepse oefening in de concertzaal Zenith in Rijsel. Daarbij traden ze op tegen een tiental gewapende extremisten die zogezegd concertgangers gijzelden.

Op zich is er niets fout met dergelijke oefeningen waarbij de ordediensten zich voorbereiden op gijzelingsacties en andere mogelijke terroristische acties. Maar merkwaardig was dat bij de hierboven geschetste oefening de fictieve boosdoeners Vlaamse extremisten bleken te zijn, die zwarte kledij droegen met een grote Vlaamse leeuw op de rug. De 'extremisten' werden tijdens de oefening één voor één neergeknald. "Tous les terroristes flamingants ont ensuite été abattus, et je vous rassure: tous les otages sont sains et saufs", zo luidde de mededeling van de Franse politie na de operatie.

Minister-president, men vraagt zich af wat de Franse politie bezielt. Net zoals in alle andere westerse landen is er ook in Frankrijk een terroristische dreiging, maar die gaat uit van andere groepen dan 'extremistische Vlamingen'. Vlaanderen investeert in een goed nabuurschap met Frankrijk. Ik verwijs naar de Eurometropool Rijsel-Doornik-Kortrijk, toch een voorbeeld van een nauwe samenwerking. Veel Fransen hebben in West-Vlaanderen een job gevonden. Iedereen in Vlaanderen, alle partijen, alle organisaties, streven naar stabiele en vriendschappelijke relaties met Frankrijk.

Wat is hier aan de hand? Er is een probleem wanneer de Franse autoriteiten niet beseffen dat een oefening tegen fictieve 'Vlaamse terroristen' erg gevoelig ligt in Vlaanderen, zeker tegen de achtergrond van de instabiele Belgische situatie. Maar er is een nog veel groter probleem wanneer de Franse autoriteiten dat wel beseffen. In dat geval kan de 'oefening' moeilijk anders gezien worden dan een weinig subtiele vorm van intimidatie door een buurland.

Ik lees in de pers dat u opheldering over dit voorval hebt gevraagd. Welke stappen hebt u gezet? Hebt u aan de Franse ambassadeur tekst en uitleg gevraagd? Welke verklaring hebben de Fransen gegeven? Mogen we ervan uitgaan dat dit bij een eenmalig incident zal blijven?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik denk dat we heel veel moeite doen om goede relaties te hebben met onze buurlanden. Als je dan ziet dat in de aanloop naar de verkiezingen dat thema wordt gebruikt om een politieoefening te doen, dan kunnen we daar toch vragen bij stellen. Hoewel, het heeft wel een beetje het gehalte van 'Le Gendarme de Saint-Tropez' die de nudisten gaat opjagen. Maar het scheidt een beeld waar we niet mee akkoord kunnen gaan.

In Duitsland is er ongeveer 5 jaar geleden ook een dergelijke oefening geweest. Daar ging het over moslimextremisme en -terrorisme. Heel veel bewegingen in Duitsland zijn op hun achterste poten gaan staan omdat ze vonden dat het een foutief beeld gaf van alle moslims en de islam zelf in een slecht daglicht zette. Het verschil is dat er wel degelijk een islamitische terroristische dreiging is, terwijl we dat van de Vlamingen niet kunnen zeggen.

Daarenboven heeft Le Soir gereageerd door te schrijven: "Bereidt Frankrijk zich voor op een overwinning van Bart De Wever?" Dan begint het wel echt een politiek kleurtje te krijgen, zeker in de aanloop naar de verkiezingen. Minister-president, uw woordvoerder heeft er

verontrust op gereageerd en heeft navraag gedaan. Ik wilde graag weten wat die navraag precies heeft opgeleverd.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Collega's, ik ben eens gaan surfen omdat ik niet zeker was of dit verhaal wel waar was. In diezelfde periode zijn er berichten verschenen over de bedgewoonten van onze liberale vrienden en over het feit dat niet de Belgen de dappersten waren van alle Galliërs, maar de Vlamingen. Dat waren berichten die door een bepaald Woestijnvisgenootschap werden verspreid.

Bij het surfen heb ik ontdekt dat dit verhaal wellicht waar is, alleen vind ik het vreemd dat dit is gebeurd begin mei. Dat heeft een klein artikeltje opgeleverd in een lokale krant in Rijsel, en enkele dagen voor de verkiezingen van 13 juni werd het plots overgenomen door de Franstalige Belgische media en vervolgens door de Vlaamse media. Dat zegt ook wel iets over hoe dingen in de pers komen en in de belangstelling geraken en hoe sommige dingen er niet in geraken.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Het is een ongelukkig gebeuren dat niet getuigt van enige politieke tact. Men zou het op een andere manier kunnen doen. Misschien kan de minister-president de Fransen aanraden om volgende keer zich bijvoorbeeld te gedragen als een bende terroristen, maar dan van een extremistische postzegelverzamelaarsclub of zo.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, we hebben onmiddellijk een aantal stappen ondernomen om tekst en uitleg te krijgen. Ik heb aan de Franse ambassadeur tekst en uitleg gevraagd over de interventie, de doelstelling ervan en waarom 'Vlaamse terroristen' werden gekozen als doelwit voor het speciaal interventie-eskadron van de Franse politie in Rijsel. Ook heeft de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Frankrijk, samen met de consul-generaal in Rijsel, op onze vraag contact opgenomen met de prefect belast met veiligheid en defensie van de regio Nord-Pas de Calais, om rechtstreeks alle informatie van de GIPN te krijgen. Er is ook contact opgenomen met het kabinet van de burgemeester, mevrouw Martine Aubry, om haar op de hoogte te brengen van het incident, overwegende dat zij burgemeester is van de stad waar de oefening heeft plaatsgevonden en ook voorzitter is van de Eurometropool Rijsel-Kortrijk-Doornik.

We hebben dus vrijwel meteen en op alle niveaus de nodige contacten gelegd om tekst en uitleg te krijgen. Ik heb nog niet zo lang geleden een antwoord gekregen van de ambassadeur, maar alvorens daarop in te gaan, ga ik in op de andere contacten.

Als resultaat van deze contacten heeft de prefect belast met de veiligheid en de defensie in de regio Nord-Pas de Calais, de heer Bouchité, formeel te kennen gegeven dat de Franse politie de bewuste oefening heeft uitgevoerd zonder enig voorafgaand overleg met hem. Hij was dus zelf niet op de hoogte van het bewuste scenario en de ongelukkige keuze van de tactische oefening van de politie. Dientengevolge heeft hij onmiddellijk intern alle informatie opgevraagd, om dit tot op het bot te kunnen uitspitten. De verantwoordelijke voor veiligheid en defensie van Nord-Pas de Calais wou er in eerste instantie zeker van zijn dat de in de pers verschenen verhalen daadwerkelijk overeenstemmen met de realiteit. Het behoeft geen betoog dat de prefect zelf niet erg gelukkig is met dit incident. Hij heeft het over "une grosse maladresse envers nos amis flamands", een enorme onhandigheid ten opzichte van onze Vlaamse vrienden.

Ook burgemeester Aubry was niet op de hoogte gebracht van het incident. De kabinetschef zal van de kant van het stadsbestuur de nodige stappen zetten om volledige klaarheid in de zaak te krijgen. Ook de directeur-generaal van de Zenith Arena, de concertzaal waar de oefening heeft plaatsgevonden, heeft formeel bevestigd dat zijn diensten niet op de hoogte

waren van het scenario van de oefening, noch van de betreurde keuze, en dat ze zelf alles via de pers hebben moeten vernemen. Ze verontschuldigen zich voor dit voorval. De directeur-generaal heeft een brief geschreven naar de commandant van dat Franse politie-interventieteam, om dergelijke praktijken aan de kaak te stellen.

Het antwoord van de ambassadeur heb ik zonet gekregen. Voorzitter, ik kan u dat antwoord zo meteen overhandigen. Daarin drukt de ambassadeur zijn spijt uit, in naam van de Franse overheid. Dit had niet mogen gebeuren, zo stelt hij. Hij heeft verduidelijking gevraagd aan de prefect van Nord-Pas de Calais. Het uitvoerend niveau, dus het hoofd van dat Franse interventie-eskadron, zou het initiatief hebben genomen zonder zijn oversten te hebben geraadpleegd. Hij heeft spijt van deze zware inschattingsfout. De ambassadeur maakt dus duidelijk dat er een inschattingsfout is gemaakt. Hij blijft te mijner beschikking voor verdere informatie.

Geen enkele van de betrokken Franse overheidsinstellingen – de ambassadeur, de burgemeester, de prefect enzovoort – was dus op de hoogte. Dit is blijkbaar het initiatief geweest van de commandant van dat eskadron. Ik ga ervan uit dat dit niet meer gebeurt, aangezien zij intern daartoe ook de nodige contacten hebben gelegd en verduidelijkingen hebben gevraagd. Met die brief van de ambassadeur en de reacties die ik heb ontvangen, ga ik ervan uit dat we dit spijtige incident als gesloten mogen beschouwen en ga ik er ook van uit dat het zich niet meer herhaalt.

Ik wil daar ten slotte nog aan toevoegen dat de chef een schriftelijke blaam heeft gekregen.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord, dat me in zekere mate geruststelt. Ik wil de leden er toch wel op wijzen dat we dit niet te lichtzinnig mogen opnemen. Men zou inderdaad geneigd zijn om de vergelijking te maken met ‘Le Gendarme de Saint-Tropez’ en te stellen dat het allemaal niet zo erg is, dat het allemaal grappig bedoeld is. Toevallig was ik vorige week in Frankrijk, en de binnenlandse Belgische situatie is daar het belangrijkste gespreksonderwerp. Zo ongeveer elke avond worden daar op televisie de meeste waanzinnige theorieën verkondigd over wat er in dit land aan de hand is. We moeten heel erg beducht zijn voor het imago van Vlaanderen in het buitenland.

Die oefening en het gebruik daarbij van zogenaamde ‘Vlaamse extremisten’ is op geen enkele manier te verantwoorden. Als daarmee wordt verwezen naar de Frans-Vlaamse beweging, is dat zeker niet te verantwoorden: het is immers een culturele, zeer brave beweging. Wordt daarmee verwezen naar de Belgische situatie, dan is dat nog veel minder te verantwoorden. Ik wil de leden er toch aan herinneren dat van al onze buurlanden Frankrijk de grootste traditie heeft van inmenging in de Belgische interne aangelegenheden. Wat er in Frankrijk gebeurt, moeten we dus heel goed in de gaten houden.

Als ik de reacties van de diverse Franse autoriteiten op uw vraag beluister, sterken ze me in de overtuiging dat het over een eenmalig gebeuren gaat, dat zich niet zal herhalen. Dat is de essentie van de zaak. Dat is geruststellend. Ik hoop dat dit een eenmalig gebeuren is en dat het ook voor de Fransen duidelijk is dat het absoluut niet voor herhaling vatbaar is.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord en voor uw inspanningen om te achterhalen wat er precies gebeurd is. Ik sluit me erbij aan dat het duidelijk om een eenmalig feit gaat en dat de Franse autoriteiten correct zijn opgetreden om te voorkomen dat dat nog eens zou gebeuren.

Ik wil het, net als de heer Van Overmeire, ook situeren in het groter geheel van ons imago in het buitenland. Vorige vrijdag zat ik voor de Europese Vrije Alliantie in Catalonië en tot gisterenmorgen in Bilbao. Het klopt dat men overal met argusogen kijkt naar wat er hier gebeurt. Het beeld dat de pers schetst, zeker in de Latijnse landen, is volledig gebaseerd op de informatie van de Franstalige pers bij ons. Dat schept een heel slecht beeld. Daar hebben we

al verschillende keren op gereageerd. We hebben er ook al verschillende keren vragen over gesteld. Het blijkt heel moeilijk om daar iets aan te doen. Het duwt ons altijd onmiddellijk in het defensief. We moeten uitleggen dat het allemaal niet zo is. Ik mag toch aannemen dat we geen extremisten zijn. Het is heel moeilijk om dat beeld te weerleggen. Dat is een triestige situatie.

Dit voorval is in elk geval voldoende uitgeklaard door de minister-president. Ik dank hem daarvoor.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb de brief overgemaakt aan de secretaris. Iedereen kan daarover beschikken. Ik ga ervan uit dat de Vlaamse media daarover zullen berichten zodat de zaak wordt rechtgezet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de nieuwe strategie van focuslanden door Flanders Investment & Trade (F.I.T.)

Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de recente groepszakenreis naar Turkije onder leiding van de minister-president

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, collega's, minister-president, Flanders Investment & Trade (F.I.T.) kiest voor een nieuwe strategie met extra aandacht voor een twintigtal focuslanden, waaronder Turkije. Dat is in elk geval wat ik heb kunnen lezen in de pers. Volgens de gedelegeerd bestuurder van F.I.T. kan er vanuit zijn kantorennetwerk niet overal evenveel aandacht aan besteed worden. Daarom wil, aldus de gedelegeerd bestuurder, F.I.T. de focus leggen op landen met veel potentieel tot samenwerking en investeren, zowel naar als vanuit Vlaanderen. Tot die focuslanden behoren onze buurlanden en de VS, maar ook onder meer de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India, China), Polen, Japan, de Verenigde Arabische Emiraten, Zuid-Afrika, en ook Turkije, dat uzelf eerder al bestempelde als het "BRIC-land in onze achtertuin". Mevrouw Pehlivan zal daar nog op voortborduren.

Minister-president, wat betekent deze nieuwe langetermijnstrategie van F.I.T. concreet? Wat moet precies verstaan worden onder "de focus leggen op landen met veel potentieel tot samenwerking en investeren", zoals F.I.T. stelt? Wat zijn de gevolgen voor die andere landen? Welke gevolgen zijn aan deze nieuwe strategie verbonden op personeelsvlak, budgettair? Wat zijn de implicaties voor de andere kantoren? Op basis van welke criteria werden welke landen geselecteerd? Wat zijn de concrete resultaten van de recente handelsmissie naar Turkije onder uw leiding? Ook dat zal mevrouw Pehlivan iets nadrukkelijker belichten. Waarom beschouwt u Turkije als "het BRIC-land in onze achtertuin"?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik zal voortborduren op wat de heer Roegiers heeft gezegd. Minister-president, Turkije is de jongste jaren een van de snelst groeiende economieën ter wereld met een voorspelde economische groei van gemiddeld 6,7 procent, het hoogste cijfer van alle OESO-landen. We kunnen daar iets van leren in Vlaanderen. Het valt dan ook niet te verwonderen dat Turkije aan belang wint voor de Vlaamse bedrijfswereeld als een opportuniteit voor de handelsrelaties met en investeringen in Turkije van Vlaamse bedrijven.

U kent ze ook wel. Dat werd trouwens op het Turkey Business Forum, ter gelegenheid van de Gentse handelsbeurs in september 2009 met Turkije als gastland, uitstekend geïllustreerd met vijf praktijkverhalen van Vlaamse bedrijfsleiders.

De recente groepszakenreis onder uw leiding, in een organisatie van F.I.T., is dan ook het zoveelste signaal van het toenemend economisch belang van Turkije voor Vlaanderen. In de uitnodiging tot de reis werd Turkije door de organisator gepromoot als, “een jong en snel groeiend land dat (...) in 2010 de wereldwijde financiële crisis snel achter zich zal laten.” Dat blijkt ook wel uit de cijfers. F.I.T. somde ook een aantal ‘onschatbare troeven’ op, onder meer een jonge en groeiende bevolking en een strategische locatie als bruggenhoofd naar het Midden-Oosten.

Vlaanderen telt ruw geschat 200.000 inwoners van Turkse herkomst. In de pers heb ik kunnen lezen dat u de aandacht van de Turkse president Abdullah Gül hebt gevestigd op de vele jonge en dynamische ondernemers van Turkse herkomst in Vlaanderen. Dat is mijns inziens een troef die wellicht nog onvoldoende wordt uitgespeeld en benut in de relatie tussen Vlaanderen en Turkije. Over allochtone ondernemers in Vlaanderen in het algemeen heb ik trouwens een aparte vraag om uitleg gesteld, die donderdag aan bod komt. Ik heb dat echter ook aangehaald tijdens de bespreking van uw beleidsnota en gevraagd om daar meer in te investeren.

De relatie tussen Vlaanderen en Turkije beperkt zich niet, gelukkig maar, tot de harde sectoren van handel en economie. Daarnaast zijn er de vele culturele en artistieke samenwerkings- en uitwisselingsprojecten, waarbij het Turkse culturele middenveld in Vlaanderen een belangrijke rol speelt. Op mijn vraag om uitleg van 8 oktober 2009 tot de Vlaamse minister van Cultuur over culturele akkoorden met Turkije, antwoordde zij dat er sinds de opschorting van het culturele verdrag tussen België en Turkije in 1958 geen culturele samenwerkingsverbanden meer waren gesloten van overheid tot overheid. Dat geldt eigenlijk ook voor onderwijs. Daarover zal ik straks iets meer zeggen. De minister heeft toen verklaard bereid te zijn de draad weer op te pikken. Ze zou contact met de minister van Buitenlands Beleid opnemen om na te gaan hoe dit kan worden aangepakt.

Minister-president, om welke redenen hebt u de aandacht van de Turkse president op de jonge en dynamische ondernemers van Turkse herkomst in Vlaanderen gevestigd? Hoe heeft de Turkse president hierop gereageerd? Heeft de minister van Cultuur u naar aanleiding van deze zakenreis gecontacteerd? Heeft zij u gevraagd tijdens de gesprekken met de Turkse president en de Turkse ministers culturele thema's aan te snijden? Zijn tijdens die gesprekken culturele thema's aan bod gekomen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik ga ervan uit dat beide vraagstellers enthousiast zijn over onze belangstelling en onze reis naar Turkije. Aangezien het een economische missie van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen betrof, waren we daar met een hele delegatie aanwezig. We hebben interessante contacten met het bedrijfsleven, met vier ministers en met de president gehad. Er was heel wat belangstelling van de Turkse media. In Vlaanderen was die belangstelling kleiner – er werd die dag bij de VRT gestaakt.

Wie met de Turkse president praat, moet dat niet geheim houden. Dat is ginds niet zoals hier. De Turkse president heeft zelf tekst en uitleg aan de pers gegeven. Het warme contact en de positieve kijk op Vlaanderen zijn me sterk opgevallen.

Ik heb met vier ministers gesproken, namelijk de vicepremier, de minister van Landbouw, de minister van Financiën en de minister van Openbare Werken. Hoewel daaraan hier allicht wordt getwijfeld, weten ze ginds zeer goed wat Vlaanderen doet en betekent. De Turkse president is zelf begonnen over de niet-onbelangrijke gemeenschap van mensen van Turkse origine in Vlaanderen. Het gaat om 200.000 mensen. Hij beschouwt die groep als zeer

dynamisch. Ik heb dit enkel kunnen beamen. Dit is voor hem een bijkomend element om de relaties tussen Vlaanderen en Turkije op een dynamische wijze verder uit te werken.

Cultuur is daar uitdrukkelijk aan bod gekomen. Dit begrip is ruimer bekeken. Er is ook aandacht aan onderwijs en aan onderzoekinstellingen geschonken. Er is daarnet terecht verwezen naar een verdrag dat een tijd geleden door de federale overheid is afgesloten. De federale overheid had toen nog iets over cultuur en onderwijs te zeggen. Wij hadden daar nog niets over te zeggen. Dat akkoord is gaandeweg on hold gezet en nooit opnieuw gedynamiseerd.

Ik heb hierover met de Turkse president en ministers van gedachten gewisseld. Het is de bedoeling om, naast de economische initiatieven, ook andere initiatieven te nemen. We willen dit zeer projectmatig en gericht aanpakken. Dit gesprek is open en positief verlopen. Er is terecht naar de economie verwezen. Het is evenwel de bedoeling verder projecten voor cultuur en onderwijs te ontwikkelen.

Ik heb dit voor mijn vertrek met minister Schauvliege besproken. Ze is bereid op dit vlak stappen te zetten. We moeten het culturele aspect wel zeer ruim bekijken. De Turkse overheid staat zeer open voor een samenwerking op onderwijsvlak. Het zou dan gaan om samenwerking met universiteiten en onderzoekinstellingen. Met de minister van Landbouw hebben we afspraken over de samenwerking tussen het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en een aantal onderzoeksafdelingen van het Turkse departement Landbouw gemaakt. Er zijn reeds contacten tussen de Vlaamse en de Turkse universiteiten. Dat past allemaal in een ruimere aanpak. Er is hier dan ook terecht gesteld dat het niet enkel om het economisch beleid gaat. Ik ben er persoonlijk van overtuigd dat onderhandelingen over economische belangen en partnerschappen best met andere aspecten, zoals cultuur, onderwijs en onderzoek, kunnen worden aangevuld. Dit zijn de duurzaamste relaties die we met landen als Turkije kunnen en moeten ontwikkelen.

Een van mijn medewerkers heeft Turkije als “het BRIC-land in onze achtertuin” omschreven. Dat is heel mooi. Ik vind het spijtig dat ik daar niet zelf ben opgekomen. Dat geldt misschien ook voor andere aanwezigen. In Turkije is die formulering in elk geval ook geapprecieerd.

Er is terecht naar de indrukwekkende economische groei van gemiddeld 6 percent verwezen. Zelfs in moeilijke tijden haalt Turkije volgens de laagste schattingen een groei van 4 tot 4,5 percent. Het groeipercentage ligt allicht zelfs nog iets hoger.

De vergelijking met de BRIC-landen klopt in elk geval. De economische groei is groot. Het bevolkingsaantal en de markt zijn ook belangrijk. Het gaat hier tenslotte om 73 miljoen mensen. Dat is indrukwekkend.

Turkije, ten slotte, opent voor ons de toegang tot de rest van Azië. Men is er bezig met landen als Syrië. Toen wij daar waren, was er de Asian Summit. Heel wat landen waren daar aanwezig. Turkije is letterlijk en figuurlijk de toegangspoort tot Azië, met alle mogelijkheden van dien om vanuit dat bruggehoofd andere markten te bekijken.

Daarom heb ik Turkije getypeerd als “het BRIC-land in onze achtertuin”: omwille van de combinatie van economische groei en een grote markt die heel dynamisch is en die niet zo ver verwijderd is als China, India en Rusland. Wij kunnen met Turkije veel zaken doen, ook in het voordeel van onze bedrijven.

Voor het internationaal ondernemen vanuit Vlaanderen betekent de vernieuwde focusstrategie dat het actieprogramma van F.I.T. hoofdzakelijk gericht zal zijn op de 25 geselecteerde focuslanden. Daarbij zijn zowel mature markten als groeielanden. De bundeling van middelen moet ervoor zorgen dat de geleverde inspanningen effectief resultaat opleveren en bijdragen tot een versterkte aanwezigheid van de Vlaamse bedrijven in deze focuslanden. Vooral de principes van proactiviteit en actieve opvolging zullen worden toegepast. Daarnaast blijft F.I.T. een brede dienstverlening aan de in Vlaanderen gevestigde bedrijven aanbieden. Deze

dienstverlening is gericht op het beantwoorden van vragen om informatie, begeleiding en ondersteuning van internationaal ondernemen, ook in niet-focuslanden.

Voor het aantrekken van investeringen is het belangrijk om in te zetten op landen die voldoende bedrijven met investeringsplannen hebben. Uit de analyse van de oorspronglanden voor investeringen naar Vlaanderen blijkt dat ongeveer 80 percent van alle investeringen uit een tiental landen komen.

De vernieuwde focusstrategie inzake internationaal ondernemen vanuit Vlaanderen houdt rekening met de beschikbare middelen bij F.I.T., zowel op het vlak van personeel als op het budgettaire vlak. Het gaat om gerichte en efficiënte inzet van bestaande middelen, niet om de inzet van bijkomende middelen. Voor deze dienstverlening is het essentieel dat F.I.T. beschikt over een goed uitgebouwd netwerk. Het is dan ook noodzakelijk dat F.I.T. ook over een netwerk van kantoren beschikt in de niet-focuslanden.

Voor het internationaal ondernemen vanuit Vlaanderen werden focuslanden geselecteerd op basis van macro-economische gegevens. Het gaat daarbij om de Vlaamse export naar de focuslanden, de groei van deze export, de groei van het bruto binnenlands product en de groei van de invoer in deze focuslanden. Het gaat niet om een louter mathematische oefening. De cijfers dienden als basis voor de discussie met de Vlaamse economische vertegenwoordigers. Daarbij werden ook hun ervaring op het terrein en hun kennis van de lokale economie mee in rekening gebracht. Bij de keuze van de focuslanden werd geopteerd voor een mix van landen waar Vlaanderen al een sterke positie inneemt, met het oog op het behoud van dat marktaandeel, en landen waar Vlaanderen marktaandeel wil veroveren en wil inspelen op de groei van deze landen. De focuslanden voor het aantrekken van investeringen naar Vlaanderen werden bepaald op basis van: de investeringsstromen naar West-Europa van de laatste 3 jaar; het aantal projecten in evolutie; welke de grote investeerders zijn; het aandeel van Vlaanderen in de investeringsstromen naar West-Europa; in welke landen Vlaanderen het best scoort; de macro-economische gegevens van de groeielanden; welke de komende investerende landen zijn enzovoort.

Wat zijn nu de concrete resultaten van de recente handelsmissie naar Turkije die ik heb mogen leiden? Dit was voor een aantal deelnemende bedrijven een eerste kennismaking met de Turkse markt. De bedrijven die meereidsen waren gefocust op de domeinen infrastructuur en bouw, cleantech, met zowel watertechnologie als bodem- en andere technologieën, en logistiek. Deze keuze werd door F.I.T. in overleg met de bedrijven gemaakt. Die keuze was om verschillende redenen verantwoord, onder meer omdat het ‘acquis communautaire’ dat men in Turkije volop aan het implementeren is in een belangrijk onderdeel leefmilieu voorziet. Turkije heeft op dat gebied veel achterstand. Vanuit die invalshoek gezien, is dit het juiste moment om na te gaan waar er contracten kunnen worden gesloten. Wij hebben daarin immers heel veel knowhow. Dredging en andere bedrijven zijn vrij enthousiast en met heel wat leads, die nu verder worden uitgewerkt, uit Turkije teruggekeerd. Drie bedrijven hebben concrete samenwerkingscontracten ondertekend: MIPS nv, BEST nv en Hummingbird Ventures, een ‘venture capital’ die daar met Turkse partners in zee is gegaan.

De opdracht van de missie, buiten het politieke, gefocust op de bedrijven, was een succes. We zullen ook aan de deelnemers vragen hoe zij de missie evalueren. Het is heel belangrijk om dat verder te concretiseren, zowel op het politieke vlak als voor de contacten en contracten die nog kunnen worden afgesloten.

Ik heb de lijst van de focuslanden meegebracht. Ik zal die aan de voorzitter bezorgen.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil er geen twijfel over laten bestaan dat het geen nuttig en goed bezoek zou zijn geweest, wel integendeel. De reden waarom ik deze vraag om uitleg heb gesteld, is omdat ik het belangrijk vindt meer inzicht te krijgen in de gevolgen van het bezoek dat u hebt gebracht aan Turkije.

Los van de evolutie of en wanneer Turkije zou toetreden tot de EU – ik wil daar geen datum op plakken – is het belangrijk om die contacten uit te bouwen. Daarvoor is Vlaanderen goed geplaatst. U hebt zelf gezegd waarom: zowel politiek als economisch, en op het vlak van contracten die kunnen worden afgesloten. U hebt een belangrijk bezoek gebracht, en blijkbaar met goed gevolg.

Ik heb ook begrepen dat de nieuwe focusstrategie geen negatieve gevolgen heeft voor andere landen. Met andere woorden, er zullen geen kantoren sluiten op andere plaatsen in de wereld, omdat we ons gaan focussen op de landen die u hebt opgesomd. Dat lijkt me ook een goede zaak.

Gelet op de nieuwe strategie van F.I.T., vraag ik me af of het niet goed zou zijn om F.I.T. te bezoeken met deze commissie, net zoals we ook de permanente vertegenwoordiging hebben bezocht. We kunnen minstens een delegatie uitnodigen in het Vlaams Parlement om te horen hoe zij op het terrein te werk gaan. Dat kunnen we bij de regeling van de werkzaamheden bespreken.

De voorzitter: Ik dacht dat u zou voorstellen om een bezoek te brengen aan Turkije.

Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik zal hem daarbij steunen. Misschien kunnen we F.I.T. in Istanbul bezoeken. Dan krijgen we informatie rechtstreeks van de bron.

Minister-president, het zal u niet verwonderen dat uw antwoord mij verheugt. Ik kan dit enkel toejuichen. We moeten nog veel meer investeren in de economische opportuniteiten hier in Vlaanderen en er meer gebruik van maken. President Gül heeft u daar ook op gewezen. Er zijn nu economische, maar ook culturele samenwerkingsverbanden, en op het vlak van onderwijs. De universiteit van Gent werkt samen met verschillende universiteiten in Turkije, in het kader van Erasmusuitwisselingen, gastdocenten enzovoort. Het ontbreekt echter aan officiële akkoorden. Aangezien Vlaanderen bevoegd en verantwoordelijk is voor Onderwijs, Cultuur en Economie, kunnen we het proces om akkoorden te sluiten met Turkije, versnellen. Dat zou de samenwerking met Turkije verbeteren, en het zou een positief signaal zijn voor de Turkse gemeenschap in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ook Europa doet het op die manier. U zei zelf dat u economische contacten wilt aanwenden om culturele en onderwijsonderwerpen aan te snijden. Het gaat dan ook over mensenrechten. In Turkije zijn er de Koerdische en de Armeense kwesties, Cyprus ook. Dat zijn zaken die daar ook aan bod mogen komen. We moeten dat economische netwerk ook gebruiken om in de eerste plaats de mensenrechten ter sprake te brengen, zoals ook Europa zich voorneemt. Ik kon het niet laten om hier even op te wijzen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ook dat punt is aangekaart. We hebben heel uitdrukkelijk gezegd dat we daar ook bezorgd over zijn. Het antwoord van een aantal ministers was dat ze er ook heel gevoelig voor zijn. Ze hebben stappen gezet, die mogelijk nog niet voldoende zijn voor Europa en Vlaanderen, maar ze investeren in waterleidingen en onderwijs voor de Koerden. Ze hebben duidelijk begrepen dat dat een Vlaamse en Europese zorg is. Ze willen er verder aan werken. Ze erkennen dat er een weg is afgelegd, maar dat die nog niet volledig ten einde is.

De heer Matthias Diependaele: Ik spreek mijn steun uit voor het feit dat dit onderwerp minstens ter sprake is gebracht. Hoe meer Turkije dat te horen krijgt, ook al is het van een bescheiden regio als Vlaanderen, hoe belangrijker dat is. We moeten op die nagel blijven kloppen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de steun van de Vlaamse Regering aan het Israëlische Peres Center for Peace

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik had dit oorspronkelijk ingediend als een interpellatie; het is een vraag om uitleg geworden. Wat telt, is dat ik de vraag hier kan stellen omdat ik verbaasd was en ben over de steun die ik nu aan de kaak wil stellen – en dan druk ik me voorzichtig uit.

De Vlaamse Regering kende eind 2009 een subsidie van 150.000 euro toe aan het Israëlische Peres Center for Peace in het kader van vredesbevorderende initiatieven. De subsidie was specifiek bedoeld voor het project Strawberry Fields for Peace in Qalqilya.

Qalqilya en het noorden van de Westoever vormen, voor de collega's die de streek minder goed kennen, de voedselmand van de Palestijnse gebieden. In een nog niet zo ver verleden ondervonden de boeren er helemaal geen problemen om gewassen te telen en te exporteren naar het buitenland. Nu kunnen de Palestijnse boeren hun producten nog moeilijk vermarkten door de muur en de Israëlische blokkades. Hun velden liggen er vaak noodgedwongen onbewerkt bij, wegens geen toegang of geen afzetmarkt. Ze verliezen zo hun broodwinning.

Het Peres Center for Peace pretendeert de samenwerking tussen Israël en Palestina te willen bemoedigen en doet dat bijvoorbeeld door boeren in Qalqilya te stimuleren om aardbeien te kweken. Dit gebeurt om twee redenen: samenwerking aanmoedigen en economische relaties stimuleren. Dat klinkt goed, maar erg ethisch is deze samenwerking denk ik niet. De voorwaarde voor deelname is namelijk dat de verarmde boeren zelf eerst de helft van het investeringsbedrag op tafel leggen. Bovendien geraken Israëlische firma's zo op een goedkope manier aan aardbeien, zonder de boeren een goede prijs te garanderen.

Het Peres Center for Peace werd in 1996 opgericht door toenmalig Israëlisch president en Nobelprijswinnaar Shimon Peres om via sociaal-economische samenwerking en interactie tussen volkeren aan vredesopbouw te doen in het Midden-Oosten. Dat lijkt een mooi en nobel doel, maar de ngo heeft eigenlijk niet zo'n goede reputatie.

De vraag rijst waarom de Vlaamse Regering de noodlijdende Palestijnse boeren niet rechtstreeks steunt, maar via een Israëlische ngo. Nu worden die boeren gedwongen hun allerlaatste beetje onafhankelijkheid op te geven. Is het werkelijk opportuun te werken via een Israëlische organisatie die niet graag gezien is in de Palestijnse gebieden en ook in Europa een bedenkelijke reputatie heeft?

Ik schud die bedenkelijke reputatie niet uit mijn mouw. Al in september 1998 stapte de Nederlandse regering in een gelijkaardig project van het Peres Center for Peace, het Strawberry Support Project. Dit project bleek, na een grondige evaluatie door de Nederlandse vertegenwoordiging bij de Palestijnse Autoriteit in Ramallah, zeer inefficiënt. Ik citeer: "De evaluatiemissie beveelt aan dat het Strawberry Support Project niet wordt voortgezet na 1 april 2000. De kosten lagen tot nu toe erg hoog en de vooruitzichten voor de noodzakelijke vorderingen zijn somber."

Ik neem enkele zaken uit dat evaluatierapport met u door. Het project had geen enkele impact wat betreft het verminderen van armoede bij Palestijnse boeren. De opgelegde cultiverings-technieken verergerden het bestaande watertekort. U weet, collega's, dat grote delen van de Palestijnse gebieden al sinds 1967 met een ernstig watertekort kampen, en dat is er de laatste jaren niet op verbeterd. De economische opbrengst was negatief gedurende de hele periode. De beoogde verhoging van Palestijnse export bleef uit. De rol van de stakeholders aan

Palestijnse kant in het project was niet substantieel. Er was een gebrek aan transparantie. De Palestijnse boeren en stakeholders zagen geen enkele positieve link tussen het project en het vredesproces. Het hoge subsidiebedrag is niet gerechtvaardigd. Dat laatste is hier misschien minder belangrijk omdat het een principiële kwestie is.

De toenmalige slotconclusie van het evaluatieteam luidt: “Gegeven de hoge kosten en de minieme economische voordelen, gecombineerd met het feit dat het project niet bijdraagt tot de algemene principes van ontwikkelingssamenwerking, is er geen rechtvaardigingsgrond om het project in zijn huidige vorm verder te zetten.” Nederland heeft dat al beslist ongeveer anderhalf jaar nadat ze in het project zijn gestapt. In 2009 stapt Vlaanderen toch in dit initiatief met een bedrag van 150.000 euro.

Minister-president, diende het Peres Center for Peace een specifiek projectvoorstel in voor Strawberry Fields for Peace? Zo ja, wat is de inhoud ervan?

Op welk vooronderzoek heeft de Vlaamse Regering zich gebaseerd om het Peres Center for Peace in 2009 een subsidie van 150.000 euro toe te kennen in het kader van vredesbevorderende initiatieven? Wat was de motivatie voor deze toekenning?

Is bij de goedkeuring van dit dossier rekening gehouden met de hierboven geschetste voorgeschiedenis en de faliekante afloop van een vroeger aardbeienproject waarin de Nederlandse regering participeerde en veel geld verloor zonder enige return? Zo ja, waarom werd het geld alsnog toegekend? Zo nee, waarom niet? Het bewuste evaluatierapport bestond toch al 9 jaar.

Wordt het ‘Strawberry Fields for Peace’-project gemonitord? Zo ja, sinds wanneer en door wie? Zijn er al voorlopige resultaten en welke zijn die? Bent u van mening dat dit een efficiënte vorm van ondersteuning is van vredesbevorderende initiatieven tussen Israël en de Palestijnse gebieden? Waarom steunt Vlaanderen de Palestijnse boeren niet rechtstreeks in plaats van via een Israëlische ngo te werken? Zal de Vlaamse Regering haar selectie- of goedkeuringscriteria voor dit soort projecten in die zin aanpassen? Neemt de Vlaamse Regering diplomatieke initiatieven ten aanzien van Israël om ervoor te zorgen dat de restricties op de bewegingsvrijheid van Palestijnse boeren worden opgeheven, zodat zij hun land kunnen bewerken, bevoeien, oogsten en die oogst kunnen verhandelen zonder dat ze via omwegen in hun eigen levensonderhoud moeten voorzien?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Het is misschien een naïeve vraag, maar zonder samenwerking kunnen de Palestijnen wellicht niets naar buiten brengen. Kunnen de aardbeien ook worden geëxporteerd? Komt het geld terecht bij de Palestijnse boeren?

De heer Jan Roegiers: Dat is net de vraag.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega’s, aangezien het hier gaat om een subsidievraag is het noodzakelijk om een projectvoorstel in te dienen. De organisatie beschrijft in de aanvraag de voorgeschiedenis van het project, wat de mensen willen doen, hoe ze dit willen verwezenlijken en hoeveel dit moet kosten. De inrichtende organisatie wordt ook voorgesteld.

Er werd voor geopteerd om een gelijkaardig project als in 1998 in Gaza op te zetten op de Westelijke Jordaanoever. De nood voor capaciteitsopbouw op het vlak van landbouw op de Westbank is immers groot. Daarom wil het Peres Center via een nieuw programma concreet een proefboerderij opstarten in Tukarem en in Qalqilya op de Westelijke Jordaanoever en in training voorzien voor Palestijnse landbouwers in Israël met bijzondere aandacht voor de GlobalGAP-standaard. Er is dus een projectvoorstel.

De subsidieaanvraag werd zoals alle aanvragen beoordeeld op basis van het ingediende dossier. De organisatie zelf heeft een aantal heel duidelijke elementen meegegeven in de aanvraag. Ik vertaal zeer vrij: het oorspronkelijke project was geïnitieerd in de Palestijnse gebieden in mei 1998. Het tweejarig project focust op het cultiveren van aardbeien in tien landbouwcoöperatieven in Gaza met twee additionele experimentele velden op de Westbank. Het programma was zeer succesvol. Ze hebben 3 miljoen aardbeiplanten gezet en 25 hectare bewerkt in 2 jaar tijd. Deze aardbeien waren ook voor Europa bedoeld, onder een Palestijnse merknaam. Ik heb vrij vertaald wat zij als argumentatie hebben gegeven.

Een bijkomende betrachting van het project was de crossbordersamenwerking tussen de Palestijnse groep in Gaza en de Israëliëse raadgevers. “Together these experts worked to ensure a productive and successful program”. Ze eindigen met te zeggen dat het politieke klimaat, “including the outbreak of violence to the second Intifada”, toch toeliet om de samenwerking voort te zetten. Ze geven dit zelf als argumentatie aan, verwijzend naar de geschiedenis en de totstandkoming van dit project.

Er is een advies gekomen van het Departement internationaal Vlaanderen (DiV). In de beleidsnota 2004-2009 engageert Vlaanderen zich ertoe om bij te dragen tot een rechtvaardige, vreedzame en welvarende internationale gemeenschap en zich in zijn internationaal optreden te laten leiden door universele basiswaarden en mensenrechten. In het licht van het standpunt van de Vlaamse Regering van 30 september 2005 met betrekking tot het conflict in het Midden-Oosten, kan het voorliggend dossier worden beschouwd als een positief signaal vanwege Vlaanderen naar de Palestijnse gebieden. De allocatie 35.14 van het programma-decreet krijgt als opschrift allerhande subsidies voor vredesbevorderende initiatieven, met name de ondersteuning van vredesprocessen, investeringen in wederopbouw en maatschappelijke verzoening na conflictbeëindiging, aanmoedigen van crosscommunity-projecten en activiteiten die bijdragen tot intercommunautaire ontspanning en dialoog. Het voorliggende project past volledig binnen deze definitie. Het is eerder uitzonderlijk dat een Israëliësch centrum acties onderneemt ter bevordering van de ontwikkeling van de Palestijnse gebieden.

Het Peres Center for Peace wordt gesteund door een internationale ‘board of governors’. De organisatie heeft een solide basis en de vereiste contacten om het project kans op slagen te geven. De organisatie geeft zelf aan dat het project voortzetten in Gaza op dit moment geen kans op slagen heeft. Ze wil daarom focussen op de Westelijke Jordaanoever. Met het oog op de recente nieuwjaaroorlog is dit een verstandige keuze. Aangezien de situatie in het Midden-Oosten explosief blijft, hangt het welslagen van het project in grote mate af van de politieke evolutie in de regio, iets waar ook het Peres Center geen vat op heeft.

Het Departement internationaal Vlaanderen is van oordeel dat het project een kans mag krijgen. Het gaat om een concrete samenwerking tussen Israëliërs en Palestijnen. Het is bovendien de bedoeling om langlopende effecten te sorteren via capaciteitsopbouwende activiteiten. Met dit advies is het project goedgekeurd.

Er is geen rekening gehouden met het Nederlandse evaluatierapport. Men zegt dat het moeilijk ligt. De voorbije 10 jaar zijn er rapporten door andere landen gemaakt. Dat is niet zo evident. Men heeft dat niet meegenomen en me dat trouwens ook niet gesignaleerd.

Het DiV zegt dat er belangrijke vragen zijn bij de vaststelling in het Nederlandse rapport. Over welk bedrag heeft men het als het gaat over de hoge kosten? Onze bijdrage situeert zich niet in het kader van Ontwikkelingssamenwerking noch op het vlak van samenwerking inzake landbouw, maar is een project dat de Israëliërs en Palestijnen laat samenwerken. Het is dus vredesbevorderend. Hiervoor werd 150.000 euro uitgetrokken.

Het project wordt behandeld en opgevolgd zoals alle subsidiedossiers in het kader van de vredesbevorderende initiatieven door de afdeling Buitenlandse Zaken van het departement. Er werden tot nu toe twee opvolgingsrapporten doorgestuurd met positieve resultaten. Eind april

2010 werd een wijziging gevraagd in het budget. Door het grote succes wilden meer landbouwers deelnemen aan het programma. Daarom werd gevraagd of meer landbouwers konden worden toegelaten tot het project. Door efficiëntiewinst bij de opleidings sessies werd gevraagd om meer budget vrij te maken voor de aankoop van zaden en infrastructuur. Deze verschuiving in het budget werd toegestaan.

Het uitgangspunt is dat van vredesbevorderende initiatieven tussen conflicterende partijen. Dat is in dit project aanwezig.

Vlaanderen heeft geen directe samenwerking met de Palestijnse autoriteit. Na de verkiezingsoverwinning van Hamas werd door de internationale gemeenschap beslist om niet met een Hamasregering samen te werken. Vlaanderen heeft toen gekozen voor een ad-hocsamenwerking via derden in de Palestijnse gebieden. In de projectaanvraag staat bovendien dat – ik vertaal vrij – de landbouwers waar we mee samenwerken, worden geselecteerd door het Palestijnse ministerie van Landbouw, gebaseerd op wel gedefinieerde criteria om het succes te verzekeren. Het is de Palestijnse autoriteit die nauw bij dit project is betrokken en het Palestijnse ministerie van Landbouw speelt daarin een niet-onbelangrijke rol.

Vanaf dit jaar werd geopteerd om de steun aan de Palestijnen exclusief via de United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) te laten verlopen. Het standpunt van Vlaanderen ten aanzien van het vredesproces en de problematiek in de regio sluit volledig aan bij de beleidslijn van de Europese Unie op dat vlak, waarbij onder meer wordt gestreefd naar een grotere bewegingsvrijheid. U hebt samen met mij het nieuws kunnen volgen dat we de nodige contacten hebben gelegd met onder meer de ambassadeur van Israël. Ik heb de ambassadeur er ook op gewezen dat Vlaanderen 500.000 euro heeft vrijgemaakt voor de UNRWA voor een periode van 3 jaar om de situatie te verbeteren.

Ziehier, mijnheer Roegiers, waarom we dat hebben gedaan. Het wordt opgevolgd. Elk nieuw feit is belangrijk om dat opnieuw even te bekijken. Met al deze elementen werd beslist om dat project te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister-president, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Het zal u niet verwonderen dat het me niet geheel tot tevredenheid stemt. Ik wil even abstractie maken van wat u in uw laatste zin zegt over nieuwe feiten die we telkens in oghenschouw moeten nemen. Ik wil zelfs afstand nemen van de nieuwe feiten van de afgelopen maanden. Het gaat om een zeer principiële kwestie. Bij de overwegingen van het DiV wordt gezegd dat dit gezien moet worden als een positief signaal van Vlaanderen aan de Palestijnse gebieden. Om dat positief signaal te geven, subsidiëren we dan maar een Israëlische ngo! (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

Dat is de wereld op zijn kop, want we kunnen ook rechtstreeks contact opnemen met het Palestijnse ministerie van Landbouw. Er zijn honderden ngo's die in de Palestijnse gebieden actief zijn, waarmee we rechtstreeks zouden kunnen werken. Maar nee, we kiezen om via een Israëlische ngo te werken, die een aantal voorwaarden oplegt, die ik in mijn overwegingen heb weergegeven. Die hebben maar één belangrijk doel, namelijk de Palestijnse boeren vastketenen. Want er is geen bewegingsvrijheid.

Minister-president, u weet zelf dat Palestijnse landarbeiders zelfs niet op die akkers geraken. Enkel de eigenaars krijgen een pasje om ze te bewerken. Gewone landloners geraken er gewoon niet. Zo maakt men natuurlijk dat die Palestijnen afhankelijk zijn van wat die Israëlische ngo hen oplegt. En het klinkt allemaal heel mooi, maar ik vind dat de wereld op zijn kop.

Tijdens het instuderen van dit dossier heb ik nog iets anders ontdekt. Het bewerkte land in Palestina valt onder de oude Ottomaanse wet. Die bepaalt dat als men een land gedurende 3

jaar niet kan bewerken, het automatisch eigendom wordt van de staat. Dat maakt natuurlijk dat die Palestijnse boeren geen andere mogelijkheid hebben dan op die manier hun aardbeien te verkopen aan een door Israël vastgelegde prijs, zonder rekening te houden met wat dan ook. En wat doet Vlaanderen? Vlaanderen subsidieert die Israëlische ngo. Het is bedroevend dat we ons daartoe hebben verlaagd. Ik begrijp dat men bij de overwegingen geen rekening heeft kunnen houden met het Nederlandse evaluatierapport. Ik ben des te blijer dat ik het hier in de commissie naar voren kan brengen. Ik heb de gegevens en de besluiten bij me. Ik wil u die allemaal doorgeven. Ik denk dat het belangrijk is dat ze mee in overweging worden genomen.

Ik schrik toch als u zegt dat Vlaanderen zich heeft ingeschreven in de Europese logica om niet samen te werken met Hamas in de Gaza. Ik neem daar akte van. Maar dit heeft helemaal niets met Gaza te maken. Het gaat om de Westoever, daar waar de muur staat. Die muur zorgt ervoor dat die Palestijnse boeren niet eens meer op hun eigen land geraken.

Minister-president, ik zal rustig en zeer beleefd blijven. Ik zou willen verzoeken – dat is iets sterker dan vragen – om dat project te herbekijken, om rekening te houden met de Nederlandse conclusies die daarover al zijn gemaakt, om opdracht te geven aan uw administratie om de nodige contacten te leggen, zowel in Nederland als in de Palestijnse gebieden, om te kijken of het inderdaad zo is als het werd voorgesteld door het Peres Center for Peace bij zijn subsidieaanvraag. Ik heb vrij sterke signalen gekregen dat dit helemaal niet zo is. Als we al die zaken in overweging nemen, denk ik dat het goed is, en ‘the sooner, the better’, om die subsidie stop te zetten. Het is geen groot project, maar in de Palestijnse gebieden zullen ze met die 150.000 euro meer dan blij zijn als er een ngo mee wordt geholpen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik heb tekst en uitleg gegeven over hoe het project ons is aangebracht en welke argumenten werden gebruikt. Het staat mooi om af en toe iets in het Latijn te zeggen: ‘Rebus sic stantibus’, Als er nieuwe elementen zijn, dan moeten we daar rekening mee houden.

Er is natuurlijk een tweede Latijnse spreuk: ‘Pacta sunt servanda’. We hebben ons geëngageerd. Als zaken niet correct aan ons werden gerapporteerd of als er andere zaken zijn, dan moeten we dat bekijken. Mijnheer Roegiers, ik zal mijn administratie de opdracht geven, zeker als we die informatie van u krijgen, om dat allemaal even te bekijken en te zien of we een beslissing hebben genomen met volledige kennis van zaken.

De heer Jan Roegiers: Minister-president, voor hoe lang hebben we ons geëngageerd? Is het een jaarlijkse subsidie? (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

Zitten we daaraan vast voor 3 jaar? Of kunnen we te allen tijde uit dat project stappen?

Minister-president Kris Peeters: Ik weet het niet zo uit het hoofd. Ook dat zal bekeken worden. Als we bepaalde informatie niet zouden hebben of als de rapportering onvolledig is, dan is dat een nieuw element. Dat geldt altijd zo in de contractleer als men zich niet houdt aan de overeenkomst of als iets niet helemaal correct is gecommuniceerd.

Laten we echter eerst de zaak bekijken. Ik zal mijn administratie daartoe de opdracht geven, waarbij ook rekening wordt gehouden met wat u hebt aangereikt. Op basis van dat onderzoek zullen we zien wat de adviezen van de administratie zijn. We kunnen er dan hier opnieuw over spreken.

De heer Jan Roegiers: En de principiële vraag waarom we niet rechtstreeks een Palestijnse ngo ondersteunen, die Palestijnse boeren kan ondersteunen? Waarom wordt dat niet overwogen? Waarom maken we de omweg via een Israëlische ngo?

Minister-president Kris Peeters: Er is een projectaanvraag ingediend. Men vond dat een heel interessant project. Men vond ook dat er voldoende impact en sturing was vanuit het Palestijnse ministerie van Landbouw.

U zegt nu dat dit een verkeerde inschatting was en dat ook andere ngo's datzelfde resultaat konden boeken. Het gaat hier echter specifiek over vredesbevorderende projecten. Dat betekent dat men de twee kanten nodig heeft. Volgens u gaat het te weinig om de Palestijnse kant en te veel om de Israëliëse kant. U vraagt zich af in welke mate dat vredesbevorderend is. U kunt die 150.000 euro niet inzetten op de Palestijnse kant. Dan zit u op een andere lijn. Dat is niet slecht want dat doen wij ook, maar het is dan wel niet meer vredesbevorderend.

De heer Jan Roegiers: Ik heb zonet gezegd dat er twee redenen zijn waarom er zou kunnen worden samengewerkt: de vredesbevorderende initiatieven ondersteunen en de economische relaties stimuleren.

Als een ngo wordt genoemd naar een man, dan kan men diens antecedenten nagaan. Ik begrijp niet dat de administratie dat niet heeft gedaan. En het was uitgerekend Peres die zich al bij de Oslo-akkoorden verzette tegen een Palestijnse economie omdat die in concurrentie zou treden met de Israëliëse economie. Veel vredesopbouw kan men van zo'n ngo niet verwachten.

Minister-president Kris Peeters: Hij heeft wel de Nobelprijs voor de Vrede gekregen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■